

культури, яка буде надійним підґрунтям творчого становлення педагога, здатного здійснювати естетичне й художнє виховання підростаючого покоління, виявляти творчі здібності своїх вихованців. Розробка проблеми стимулювання участі студентів у виставковій діяльності сприяє вивільненню й використанню їхнього творчого інтелектуального потенціалу, що сприяє успішному вирішенню проблем формування професійної майстерності.

Подальші розвідки в цьому напрямі будуть здійснюватися в пошуку педагогічних умов організації творчої діяльності майбутніх учителів початкової школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей: учеб. пособ для студентов высших учебных заведений / Д.Б. Богоявленская. – М.: Издательский центр “Академия”, 2002. – 320 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2003. – 1440 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
4. Державна національна програма “Освіта” (“Україна XXI століття”) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: rada.gov.ua/laws/show/896-93-п. – Назва з екрану.
5. Клименко В.В. Механізм творчості. Функціональні дефекти / В.В. Клименко // Психолог. – 2002. – №17. – С.11-14.
6. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібн. / О.П. Рудницька. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 355 с.

REFERENCES

1. Bogojavlenskaja D.B. Psihologija tvorcheskih sposobnostej: ucheb. posob dlja studentov vysshih uchebnyh zavedenij / D.B. Bogojavlenskaja. – M.: Izdatel'skij centr “Akademija”, 2002. – 320 s.
2. Velykuu tлумачnyu slovnyk suchasnoyi ukrajyns'koyi movy / uklad. i hol. red. V.T. Busel. – K.; Irpin': VTF “Perun”, 2003. – 1440 s.
3. Honcharenko S. Ukrayyns'kyu pedahohichnyu slovnyk / Semen Honcharenko. – K.: Lybid', 1997. – 376 s.
4. Derzhavna natsional'na prohrama “Osvita” (“Ukrayina XXI stolittja”): [Elektronnyu resurs]. – Rezhym dostupu: rada.gov.ua/laws/show/896-93-p. – Nazva z ekrany.
5. Klymenko V.V. Mekhanizm tvorchosti. Funktsional'ni defekty / V.V. Klymenko // Psykholoh. – 2002. – № 17. – S.11-14.
6. Rudnyts'ka O.P. Pedahohika: zahal'na ta mystets'ka: navch. posibn. / O.P. Rudnyts'ka. – Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan, 2002. – 355 s.

Т.К. ВОЛОДЬКО. ФОРМИРОВАНИЕ ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ СРЕДСТВАМИ ВЫСТАВОЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье сделана попытка обосновать теоретические основы формирования творческого потенциала будущих учителей начальной школы посредством организации и проведения выставок творческих работ. Учебно-выставочная деятельность будущих учителей начальной школы как форма работы в вузе создает хорошие условия для развития их дисциплинированности, ответственности, творческого мышления. Кроме того, это надежное основание их подготовки к самостоятельному решению творческих задач, а также участия в научно-исследовательской работе.

Ключевые слова: творческий потенциал будущего учителя начальной школы, организация выставок будущих учителей начальной школы, творческая учебная среда, выставочная деятельность.

T.K. VOLODKO. THE FORMATION OF THE CREATIVE POTENTIAL OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS BY MEANS OF EXHIBITION ACTIVITIES

The article attempts to provide a theoretical basis for the formation of creative potential of future primary school teachers through the organization and holding of exhibitions of creative works. Educational and exhibition activities of future primary school teachers as a form of work in high school creates good conditions for the development of their discipline, responsibility, creative thinking. In addition, it is a reliable basis for their preparation for independent creative problem solving, and participation in research work.

Key words: creative potential of the future primary school teacher, the organization of exhibitions of future primary school teachers, creative learning environment, exhibition activities.

Рекомендовано до друку.

Д-р. пед. наук, проф. Я.В. Сверлюк.

Одержано редакцією 10.05.2017 р.

УДК: 379. 8. 008: 378. 147: [373. 5. 011. 3 – 051]

В.Б. ТЮСКА

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА – ОРГАНІЗАТОРА ДОЗВІЛЛЯ У КЛУБНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті висвітлено проблему самореалізації майбутніх педагогів – організаторів дозвілля у клубній діяльності. Подано студентський клуб як складову позааудиторної роботи під час якої розвивається особистість. Розкрито сутність проблеми удосконалення системи професійної підготовки майбутнього педагога засобами клубної діяльності. Представлено авторську програму виховних цілей у кожній із галузей діяльності студента (когнітивній, афективній і регулятивній) з урахуванням зовнішніх та внутрішніх передумов формування особистості майбутнього педагога – організатора дозвілля.

Ключові слова: самореалізація, майбутній педагог – організатор дозвілля, студентський клуб, позааудиторна робота, клубна діяльність.

© В.Б. Тюска, 2017

Нові педагогічні технології, які сьогодні впроваджують у навчальний процес загальноосвітніх шкіл, професійних і вищих закладів освіти України, розглядаються як необхідна умова інтелектуального, морального розвитку і самореалізації особистості. «Самореалізація – розгортання оптимальних здібностей людини в різних видах діяльності, процес постановки особистістю перспективних цілей, який відбувається протягом усього життя, оскільки людина постійно ставить цілі, прагне досягти їх у різних сферах своєї діяльності. Самореалізація – реалізація свого творчого, людського потенціалу ...» [5, 163]. Завдяки самореалізації особистість включається у соціальні зв'язки через свій індивідуальний вибір. Тому сучасна освіта все більше орієнтується на ідею персоналізму та нові підходи до навчання особистості. Зокрема, технологічний підхід до інноваційних процесів (нововведень) надає їм наукового характеру і прогресивності (прогрес – від лат. рух уперед, розвиток) поняття, що означає поступальний розвиток за висхідною лінією, перехід від нижчого до вищого, досконалішого стану. Джерелом прогресивності є ідея, що породжує педагогічні новації та процеси оновлення педагогічної діяльності на основі творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем тощо.

Серед зарубіжних технологій формування творчої педагогічної діяльності, творчої самореалізації відомими є дослідження М.П. Лещенко. Вона розглядає теоретичні концепції, які є актуальними для української педагогічної науки. Зокрема, оперуючи поняттям „творчий розум”, тобто властивістю збалансованої психіки, яка сформована у гармонійному навчальному процесі, вчений визнає, що будь-яка художня самодіяльність ґрунтується на двох джерелах: біологічному і культурологічному [1, 171-173]. То ж якщо студент співає, танцює, малює, займається самодіяльною художньою творчістю, то він реалізує внутрішній чуттєвий імпульс через культурні форми, вже набуті людством, своєрідно трансформуючи їх. Кожен окремий вид діяльності (музика, живопис, театр, хореографія, поезія) має власне творче поле, використання якого у добре збалансованому навчальному плані, програмі, педагогічній системі забезпечує гармонійне виховання особистості.

У нинішніх умовах проблема формування майбутнього педагога у процесі клубної діяльності набуває все більшої актуальності. Якщо тривалий час форми роботи в студентських клубах переважали більше розважально-ігрового характеру, то нині значна частина студентських клубів спрямовує свою діяльність на розвиток різнобічних якостей студента: організаторських здібностей, індивідуальних схильностей, громадянської позиції, професійних якостей, тощо. Клубна діяльність створює реалії досягнення високого рівня професійної майстерності, що потребує максимальних особистих зусиль, енергії, природних нахилів і здібностей, величезної працездатності і, чи не важливіше, – безмежного бажання здійснювати оновлення педагогічного процесу, діяти нетрадиційно, нестандартно.

Проблеми самореалізації студентів у процесі позааудиторної роботи, зокрема в клубній діяльності, були і залишаються об'єктом уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників. Досліджували проблеми пов'язані із професійним самовихованням, самореалізацією особистості (І. Бех, Г. Васянович, О. Дем'янчук, О. Дубасенюк, О. Киричук, Н. Ничкало, О. Пехота, Т. Яценко), особливості педагогічної творчої діяльності (І. Єрмаков, Л. Сохань, С. Сисоєва, Н. Гузій), у культурологічній практиці (М. Аріарський, А. Жарков, Л. Жаркова, В. Кірсанов, І. Петрова, В. Піча), клубну діяльність (С. Біляков, О. Воловик, В. Гагін, А. Каргін, С. Комісаренко, У. Миронюк, Є. Соколов, Є. Смірнова, В. Тріюдін, Л. Кондрашова).

Формулювання цілей статті. Завданням сучасної освіти у ВНЗ є забезпечення професійної підготовки майбутнього фахівця, що потребує упровадження спеціальних технологій навчання та виховання студентів. Метою нашого дослідження є розкриття можливостей студентського клубу, як одного із важливих засобів позааудиторної роботи, що сприяє професійному самовдосконаленню та самореалізації майбутніх педагогів – організаторів дозвілля.

Самореалізація, творче самовираження повинно стати провідною, найважливішою особливістю нової освіти. Але цей „полос творчості” не виключає, звичайно, свою протилежність – репродуктивне самовираження студентів у діяльності. Мистецтво погодженості цих полюсів у навчальному закладі полягає в тому, щоб розгортання творчого самовираження удосконалювало старі і створювало нові знання, навички і уміння, розширювало межі їх застосування [2, 113]. Самореалізація характеризує життєвиявлення і як загальне, і як особливе, в якому проявляється багатство одиничного і індивідуального. Тому професійна сфера самореалізації є визначальною у житті людини, а самореалізація особистості у професійній праці, задоволення професійним самовизначенням є провідним чинником, що забезпечує правильний (з точки зору здібностей, нахилів, особистісних якостей) професійний вибір, веде людину до творчості, до самовираження в професійній діяльності. Це значною мірою дозволяє людині долати психологічні, соціальні, матеріальні бар'єри, які трапляються на її життєвому шляху. Вчені стверджують, що „професійна сфера самореалізації є провідною не тільки у філогенезі, а й на індивідуальному життєвому шляху” [3, 239]. Коли в праці людина одержує можливість розвивати і самореалізовувати свої здібності, творити, то вона буде прагнути проводити і вільний час активно і змістовно. З іншого боку, будь-яке сильне інтелектуальне захоплення людиною творчою працею не може не позначитися на її основній діяльності, як би далеко воно (захоплення) від цієї діяльності не було. Саме тому багато дослідників означеної проблеми вважають, що форми самореалізації особистості у дозвіллі, якщо вони пов'язані з діяльністю, спрямованою на досягнення соціально значущих ідеалів, мають суттєве значення для професійної діяльності, для розвитку особистості, розкриття прояву її всебічних здібностей, творчих можливостей. Важливою, на погляд С.О. Сисоєвої, є думка, що серед форм самореалізації виділяють ті в контексті самодіяльної творчості, що сприяють розвитку операційно-трудова навичок, оскільки у такий спосіб розвиваються життєво важливі окремі органи людини і особистість у цілому.

Переважно як форма дозвілля студентської молоді, розглядається студентський клуб в сучасних психолого-педагогічних працях оскільки ця форма діяльності дозволяє особистості самоутвердитися, досягти визнання своєї діяльності, самореалізуватися в різних видах позааудиторної роботи. Крім цього, студент може самовдосконалюватися у напрямках, які обирає сам, побачити результат власних зусиль, такі форми самореалізації впливають на його життєві орієнтації, комунікативне коло, самоповагу, на професійне і соціальне самовизначення як

особистості, світогляд. Йдеться про творчу самореалізацію як етап педагогічного становлення, що характеризується підвищенням рівня професійної мотивації і життєтворчості активності студента і виражається в заглибленій професійно-творчій свідомості (за С.О. Сисоєвою). Ці погляди синтезують ідеї, пов'язані з інтенсивним розвитком у студента знань, умінь, навичок, які формуються у нього в умовах аудиторної та позааудиторної діяльності.

Отже, ми доходимо висновку, що самореалізація особистості – надзвичайно складний процес, який здійснюється під впливом багатьох чинників. Серед них помітну роль відіграє і клубна діяльність – специфічна сфера, з різномірними і неоднозначними зв'язками в контексті суспільного життя. Розвиваючись під безпосереднім впливом ідеологічних і соціально-економічних процесів, клубна діяльність, в свою чергу, має на них суттєвий вплив, і передусім тоді, коли вона виступає ефективним засобом розвитку та виховання людини.

Клубна діяльність розглядається у сучасних психолого-педагогічних дослідженнях різнобічно: з погляду педагогіки – як певна соціально-педагогічна система, що функціонує в умовах вільного часу і спрямована на виховання людей, зокрема студентів, шляхом прилучення їх до активно-творчої педагогічної практики; в аспекті теорії культури – як складова частина духовної культури суспільства, що слугує її збагаченню й демократизації, а також формуванню й утвердженню певної системи розвитку.

У процесі клубної діяльності народжуються педагогічні цінності. За її допомогою поповнюється потенціал професійної майстерності майбутнього фахівця, збагачується її естетична і жанрова палітра. Дослідження закономірностей і принципів функціонування, розвитку художньої самодіяльної творчості постають як важливі питання її вдосконалення та впливу на виховання, саморозвиток здібностей студентів.

Студентський клуб є важливим кроком удосконалення системи професійної підготовки майбутнього педагога – організатора дозвілля, оскільки може відігравати роль синтезуючої ланки, що пов'язує аудиторні та позааудиторні заняття у системі науково-педагогічного комплексу. Виховна роль позааудиторних занять, зокрема організація об'єднань клубного характеру, безсумнівно, велика. „Суттєвим значенням виховання є вплив на вихованців у такому напрямку, щоб вони, засвоїли відомий досвід, набули такі якості і здібності, які потрібні спеціалісту і котрі проявилися б в багатообразних відношеннях виховання з навколишнім світом” [3, 26]. Отже, діяльність в умовах студентського клубу – одна із провідних форм позааудиторної роботи, яка інтенсифікує процес адаптації майбутнього фахівця до роботи, активізує процес засвоєння основ психолого-педагогічних наук. У системі професійної підготовки студентів позааудиторна робота виступає як засіб, що підвищує ефективність її функціонування та розвитку. Ми поділяємо міркування з О.М. Язвінської, що вона активізує суспільно-громадську діяльність студентів, надає більше можливостей для неформального спілкування викладача і студентів, для прямого впливу наставника на молодого фахівця культурою своєї поведінки та спілкуванням, інтелектом [6, 74]. Досягнення успіху в цьому процесі забезпечує досвід, що висвітлює форми і методи клубної діяльності в школі і вузі в його еволюційному розвитку. Саме тому глибокого аналізу потребує проблема взаємодії вищого педагогічного навчального закладу і школи. Ріст і розвиток дитячої громадської діяльності ставить перед педагогічною наукою завдання розробки загальної стратегії взаємодії з ними вчителя, як представника державно-освітнього інституту виховання. Погляд на дитячі об'єднання як на самостійну форму виховання ставить питання про те, якими повинні бути в силу цих взаємозалежностей стосунки між студентськими клубами та шкільною практикою.

Оскільки ми зосередили увагу на професійній підготовці майбутнього педагога – організатора дозвілля в умовах студентського клубу, то об'єднання студентів клубного типу виступає в нашому дослідженні як позааудиторна діяльність студентів, засіб активізації навчання майбутніх педагогів та їх професійного становлення, їх самореалізації. Наукове осмислення сутності проблеми удосконалення системи професійної підготовки майбутнього педагога-організатора дозвілля засобами клубної діяльності дозволяє відзначити стратегічний напрямок – самореалізацію в умовах клубної діяльності, яка спрямована на те, щоб індивідуальні особливості майбутнього педагога стали однією із найважливіших цінностей як для нього самого, так і для всієї системи педагогічної освіти.

Аналізуючи процес розвитку педагогічної діяльності, переконаємося, що клубна діяльність повинна бути побудована так, щоб кожен студент протягом навчання у вузі проявив себе і як організатор різних видів діяльності, і як виконавець. Це дасть йому можливість досягти високого рівня самореалізації, а саме розвинути та вдосконалити свої творчі здібності у кожній із галузей структури особистості (когнітивній, афективній, регулятивній).

У процесі нашого дослідження ми враховуємо, що незалежно від виду діяльності усім студентам, як і будь-якій людині зокрема, притаманна вроджена схильність актуалізувати свої потенційні сили. Необхідним компонентом творчої активності є спроможність мобілізувати вольові зусилля (здійснювати вибір, приймати рішення і виконувати їх). Активність особистості ґрунтується на спроможності здійснювати внутрішні можливості (цілі, наміри, задуми), тобто спроможності самореалізуватися (регулятивна сфера). Але вона активно самореалізується за умови синтезу знань про свої природні можливості, схильності, таланти, що досягаються на основі *самопізнання* (когнітивна складова особистості) та певного її ставлення до самої себе (самоставлення, самооцінки цих можливостей (афективна складова особистості)). Вона по суті є провідною рушійною силою, яка спрямовує її до самовдосконалення, самореалізації, оскільки на цій основі у неї формується ставлення і до власної професійної діяльності, прагнення до самовдосконалення, що пов'язано із оновленням своїх знань, умінь та навичок на основі своїх потенціальних можливостей.

Програмуючи виховні цілі з метою створення умов для самореалізації студентів навчальних закладів засобами клубної діяльності, зважили, що цей процес ґрунтується, насамперед, на основі принципу ідеалізації – програмуванні цілей, які мотивують прогресивний розвиток цього процесу і конкретної особи зокрема, орієнтуючись на досконалий (ідеальний) кінцевий результат – ідеалістичний підхід до організації педагогічного процесу.

Для реалізації поставлених завдань було обрано технологічний підхід, під яким розуміємо інтегрований системотвірний механізм, що забезпечує процес програмування та реалізації освітньо-виховних цілей у певній

ієрархічній послідовності з орієнтацією на кінцевий результат. Модель проектувалася з урахуванням внутрішніх та зовнішніх передумов формування творчої особистості майбутнього педагога. Внутрішні передумови (інтелектуальні, емоційно-оцінювальні, вольові) передбачали вивчення внутрішньої структури особистості (когнітивної, афективної, регулятивної). Зовнішні передумови створювалися в процесі діяльності клубів різного спрямування (інтелектуального, професійного, мистецько-культурологічного тощо), а також під час проходження майбутніми педагогами – організаторами дозвілля виробничої практики.

Так, когнітивна (пізнавальна) сфера сприяє розвитку творчого професійного мислення (пошуково-перетворювальний стиль мислення, дивергентність, гнучкість, швидкість, творча увага, розвиненість уваги, пам'яті тощо). Ці якості сприяють розвитку творчої свідомості й самосвідомості майбутнього педагога і визначають його соціальну творчу активність – спрямованість на творчість. Саме це забезпечує професійний та соціально-організаційний напрями клубної діяльності студентів навчальних закладів. Афективна (емоційна) складова особистості спрямована на формування творчої спостережливості в процесі розв'язання професійних завдань, самостійності, впевненості в непередбачених ситуаціях, адекватну систему „Я – концепції”, винахідливість, різнобічність особистісного розвитку, професійну інтуїцію тощо. Забезпечують такий рівень розвитку особистості студента клуби культурологічного та екологічного характеру. Регулятивна (вольова) сфера передбачає розвиток творчої активності, яка реалізується під час проходження студентами практики. Виходячи з цього, структура вчителя передбачає аспекти, що характеризують високий рівень досконалості, майстерності діяльності педагога у різних сферах його компетентності і професійної діяльності.

В умовах клубної діяльності ми передбачали насамперед сформувати в студентів прагнення до професійного пошуку, до досягнення ефективного результату у взаємодії з учнями у конкретних умовах педагогічної праці, до самореалізації в професійній діяльності, певної гармонії як рівня, до досконалості, до імпровізації, до занять дослідницькою роботою.

Організація клубної діяльності – „різноманітних об'єднань за інтересами, гуртків, театральних-художніх студій, благодійних товариств, різноманітних спілок, зорієнтованих на індивідуальність вихованця, його інтереси та нахили допомагає подолати функціоналізм та поелементний характер вихованця. Тут створюються сприятливі умови для інтегрування таких їх напрямів, як моральне, трудове, естетичне, фізичне. Педагогічно доцільна організація цих об'єднань дозволяє створити умови, необхідні для самоутвердження та самореалізації. Вихованець бачить та осмислює своєрідність, неповторність та унікальність кожного, вчиться поважати особистість” [4, 311].

У нашому дослідженні ми передбачаємо його як спеціально педагогічно спрямовану діяльність, що розширює можливості для професійної підготовки студентів, як одну з умов їх самореалізації. Ми поділяємо погляди Л.В. Кондрашової, що основне призначення студентського клубу полягає в тому, щоб усю позааудиторну роботу проводити як комплекс виховних справ, спроможних викликати інтерес у кожного студента, оживити і урізноманітнити діяльність студентського колективу, вносити радість, пошук, творчість у студентське життя. Зміст роботи клубу передбачає організацію дозвілля і відпочинку студентів, забезпечення умов для його професіоналізації. Завдання полягає в тому, щоб вільний від обов'язкових навчальних занять час ефективно використовувати для професійного становлення студентів, педагогічно розумно і доцільно організувати його.

Позааудиторна діяльність, у тому числі і клубна, характеризується різними видами діяльності, що забезпечує тренування психічної тривалості та стійкості вчителя, створення таких ситуацій, у яких студенти вчилися б керувати своїми думками, почуттями, станом, настроєм, регулювати свою поведінку, дії і вчинки інших, забезпечує виховання у майбутніх вчителів впевненості в своїх силах, здібностях, можливостях, внутрішній дисциплінованості. Успішно вирішити її можна лише в тому випадку, якщо студенти отримують знання з урахуванням своїх сил і можливостей, інтересів і здібностей. Якщо ж ця умова не дотримується, то різко знижується її виховний ефект, оскільки студенти втрачають віру в свої сили, розчаровуються в своїх здібностях, що негативно позначається і на їх професійному становленні (за Л.В. Кондрашовою). Такі погляди – важливий крок до того, щоб перетворити студентський клуб на практичну школу, де студенти оволодівають методикою виховної роботи, тобто у них формуються уміння і навички, необхідні для їх майбутньої професії, які вони будуть використовувати в процесі позанавчальної та позашкільної роботи. Крім того, це важливий крок у педагогічній науці до поглиблення засобами клубної діяльності в студентів умінь та навичок, їх педагогічної майстерності та формування в них прагнення до професійної самореалізації.

Отже, самореалізація студентів в умовах студентського клубу – це процес, що забезпечує розвиток у майбутніх фахівців потреби до педагогічної діяльності та створення умов для апробації ними своїх можливостей, умінь та навичок, необхідних для їх компетентної діяльності.

Основними компонентами самореалізації майбутніх педагогів – організаторів дозвілля в умовах клубу вважається: педагогічна діяльність, професійна майстерність, клубна діяльність та самореалізація особистості в когнітивній, афективній, регулятивній сфері діяльності майбутнього фахівця.

Система клубної діяльності оптимізує професійну підготовку майбутнього педагога з позиції особистісно-діяльнісного підходу, що складає основу самореалізації у процесі клубної діяльності. Згідно з цим студент виступає як суб'єкт діяльності, суб'єкт розвитку (саморозвитку), що надає процесу професійної підготовки практичної спрямованості, створює умови для культури його педагогічної діяльності, розвитку необхідних професійних умінь і навичок, здібностей. Розвиває прагнення до саморозвитку, самореалізації щодо власних професійних схильностей і здібностей, до застосування творчого підходу в розумінні та сприйнятті навколишнього світу й самого себе. Саме такі риси необхідні сучасному педагогу, від творчої діяльності якого залежить не лише його власне самовдосконалення, а й самореалізація вихованців, майбутніх громадян суспільства.

Отже, клубна діяльність може стати суттєвим важелем соціалізації та самореалізації особистості. Зокрема, доцільно організована система клубної діяльності у вузі, яка охоплює всі сфери студентського життя, спроможна створити сприятливі умови для інтегрування індивідуальності, формувати повноцінну особистість, творчого педагога. Такі якості майбутнього фахівця покликані сформувати вищий навчальний заклад як в умовах аудиторних, так і позааудиторних формах роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гімназія на зламі століть: Практико-зорієнтований посібник / ред. рада: Д.І. Петренко, І.Г. Єрмаков. – К.: Літопис-XX, 1999. – 432 с.
2. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О.М. Пехова, А.З. Кіктенко, О.М. Любінська. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
3. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: моногр. / за ред. С.О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
4. Психологія і педагогіка життєтворчості: навч.-метод. посіб. / ред. рада В. М. Доній, Г.М. Несен, Л.В. Сохань, І.Г. Єрмаков [та ін.]. – К.: ІЗМН, 1996. – 792 с.
5. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник [Текст]: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю.О. Приходько, В.І. Юрченко. – К.: Каравелла, 2012. – 327 с.
6. Язвінська О.М. Позааудиторна робота як засіб виховання національної культури студентської молоді / О.М. Язвінська // Деякі аспекти формування національної культури студентської молоді: зб. наук. статей. – К., 1997. – С.74-78.

REFERENCES

1. Gimnazija na zlami stolit': praktyko-zorijentovanyj posibnyk / red. rada: D.I. Petrenko, I.G. Jermakov. – K.: Litopys-XX, 1999. – 432 s.
2. Osvitni tehnologii': navch.-metod. posib. / O.M. Pjehova, A.Z. Kiktenko, O.M. Ljubir's'ka. – K.: A.S.K., 2001. – 256 s.
3. Pedagogichni tehnologii' u neperervnij profesijnij osviti: monogr. / za red. S.O. Sysojevoi'. – K.: VIPOL, 2001. – 502 s.
4. Psihologija i pedagogika zhyttjetvorčnosti: navch.-metod. posibnyk / red. rada V.M. Donij, G.M. Nesen, L.V. Sohan', I.G. Jermakov [ta in.]. – K.: IZMN, 1996. – 792 s.
5. Pryhod'ko Ju.O. Psihologichnyj slovnyk-dovidnyk [Tekst]: navch. posib. dlja stud. VNZ / Ju.O. Pryhod'ko, V.I. Jurchenko. – K.: Karavella, 2012. – 327 s.
6. Jazvins'ka O.M. Pozaaudytorna robota jak zasib vyhovannja nacional'noi' kul'tury students'koi' molodi / O.M. Jazvins'ka // Dejaki aspekty formuvannja nacional'noi' kul'tury students'koi' molodi: zbirnyk nauk. statej. – K., 1997. – S.74-78.

В.Б. ТЮСКА. САМОРЕАЛІЗАЦІЯ БУЩЕГО ПЕДАГОГА-ОРГАНІЗАТОРА ДОСУГА В КЛУБНОЇ ДЕЯТЕЛЬНОСТІ

В статті раскрыто проблему самореалізації будучих педагогов-організаторов досуга в клубной діяльності. Представлен студентський клуб як елемент внеаудиторної роботи во время которой развивается личность. Раскрыто аспекты проблемы усовершенствования системы профессиональной подготовки будущих педагогов средствами клубной діяльності. Представлено авторскую программу воспитательных целей в каждой из сфер діяльності студента (когнитивной, аффективной, регулятивной) с учетом внешних и внутренних предпосылок формирования личности будущего педагога-організатора досуга.

Ключевые слова: самореалізація, будучий педагог-організатор досуга, студентський клуб, внеаудиторная работа, клубная діяльність.

V.B. TIUSKA. SELF-FULFILMENT OF A FUTURE TEACHER-ORGANIZER OF LEISURE IN A CLUB ACTIVITY

The article deals with the problem of self-fulfillment of the future teachers-organizers of leisure club activities. It has been defined students club as a part of the extracurricular work with contributes to the personality development. It has been revealed the problem of the system of teachers'-to-be training improvement by means of club activities. The author's programme of the educational goals in each of students' activity spheres (cognitive, affective and regulatory) considering external and internal prerequisites of the formation of a personality of future teacher-leisure organizer is presented.

Key words: self-fulfillment, future teacher-organizer of leisure, students club, extracurricular work, club activity.

Рекомендовано до друку.

Д-р. пед. наук, проф. О.Б. Петренко.

Одержано редакцією 19.05.2017 р.

УДК: 37.015.3:159.922.7.

А.М. ВАКОЛЮК, В.В. ДУТЧАК

ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ

У статті проаналізовано особливості фізичної культури в процесі формування всебічно розвинутої особистості і визначено основні етапи формування фізичної культури. Встановлено, що в основі структури формування фізичної культури всебічно розвинутої особистості лежить комплекс взаємопов'язаних особливостей.

Ключові слова: фізична культура, формування, особистість, інтерес.

Педагогічна діяльність не створює матеріальних цінностей, а творить найголовнішу суспільну цінність - людину нового покоління. Людину – особистість, яка буде будувати, лікувати, виховувати, творити науку, розвивати культуру ... Формується та розвивається особистість лише в процесі пізнання та залучення її до загальнолюдської культури.

© А.М. Ваколюк, В.В. Дутчак, 2017